

Overlast

Vogels zijn niet voor iedereen leuke dieren. De relatie tussen mensen en vogels is soms moeizaam. Men wil graag dat onze gevederde vrienden voldoen aan de verwachtingen die we van en ideeën die we over ze hebben.

Overlast is altijd al een hot item geweest; tegenover sommige soorten is sprake van een ambivalente houding, omdat behalve het feit dat ze overlast veroorzaken, tegelijkertijd ook nuttig kunnen zijn. Spreeuwen die emelten eten zijn daar een voorbeeld van. Vogels kunnen een lust zijn, maar in bepaalde gevallen ook een last.

Wat overlast betreft lopen al enige tijd de gemoederen hoog op over het afschieten van ganzen en knobbelzwanen. Zij kunnen schade veroorzaken op landbouwbedrijven door vraat aan gewassen -vooral gras- en, ongewenste vermesting door hun uitwerpselen en het in vochtige situaties verplempen van de bodem. In landbouwgebieden kunnen ook smienten schade aanrichten. Het gevolg is inkomstenderving voor de agrariërs. In graslandgebieden in natuurterreinen kan de langdurige aanwezigheid van ganzen eveneens tot ongewenste situaties leiden. In het laatste geval gaat het om door ganzen overbegraasde terreindelen, die voor weidevogels niet aantrekkelijk meer zijn en door de aanwezigheid van grote groepen verstoring van de broedvogels. Ook duiken er ieder jaar weer berichten op over buizerds die in het broedseizoen recreanten en dan vooral joggers aanvallen.

Zo zijn er nog wel meer soorten te noemen die overlast veroorzaken. In kersenboomgaarden is men spreeuwen liever kwijt dan rijk. De visvijvercomplexen van de voormalige Organisatie voor de Binnenvisserij bij Lelystad zijn gesloten in verband met de

aantrekkingskracht die ze uitoefenden op de visetende aalscholvers.

Visvijvercomplexen elders worden nogal eens bezocht door vogels die vis op het menu hebben staan.

Binnen de bebouwing zijn vogels ook soms tot last. Broedende meeuwen op daken, zoals in Leiden, kauwtjes in schoorstenen, op auto's poepende houtduiven, spreeuwen op slaapplaatsen. Echter ook ramen en andere plekken bevuilende uitwerpselen van huiszwaluwen leiden tot ergernis.

Van geheel andere orde zijn invasieve exoten, vogelsoorten, die oorspronkelijk niet in ons land voorkwamen, maar al dan niet met opzet als gevolg van menselijk handelen Nederland zijn binnengekomen. Hiervan wordt de nijlgans als een soort beschouwd die agressief is tegenover andere vogelsoorten. De aanwezigheid van invasieve soorten hoeft niet in alle gevallen een nadelig effect te hebben op inheemse soorten.

Als er problemen zijn, zijn verschillende oplossingen mogelijk. Accepteren wat er gebeurt, vergoedingen verstrekken voor inkomstenderving, of werende maatregelen nemen. Bij een noodzakelijk geachte verwijdering van vogels moet voor een zo humaan mogelijke oplossing worden gekozen.

Penlijster

Aalscholver

Foto: Mark Eising